A 922

14
15
9
38 3 38
14 2

40

Actum in Curia Regia Varsaviensi, Die Decima Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo, Septingentesimo, Nonagesimo, Secundo.

AD Officium Actaque præsentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia personaliter veniens Magnificus Antonius Siarczyński Sacræ Regiæ Majestatis, & Comitiorum Ordinariorum Generalium, atque Confæderationis Generalis Regni Secretarius, Eidem Officio, Actisque Illius Constitutionem infrascriptam obtulit, & ad ingrossandum in Acta præsentia porrexit, tenoris talis:

SĄD ZIEMIANSKI.

ARTYKUŁ. I.

O mieyscach Sądu Ziemiańskiego.

1mo. Mieysca na Sądy Ziemiańskie wyznaczamy następuiące, iako to: w Prowincyi Małopolskiey w Woiewództwie Krakowskim, dla Powiatu Krakowskiego i Proszowskiego, oraz i Xięstwa Siewierskiego, w *Krakowie;* Dla Powiatów, Xięskiego i Lelowskiego, w *Lelowie.* — W Woiewództwie Sandomirskim, dla Powiatu Sandomirskiego, w *Sandomirzu;* Dla Powiatu Wiślickiego, w *Nowym Korczynie;* Dla Powiatu Chęcińskiego i Opoczyńskiego, w *Chęcinach;* Dla Powiatu Radomskiego, w *Radomiu;* Dla Ziemi Stężyckiey, w *Stężycy.* — W Woiewództwie Kijowskim, dla Powiatu Kijowskiego i Zytomirskiego, w *Zytomierzu;* Dla Powiatu Owruckiego i Naddnieprskiego, w *Owruczu;* w Ziemi Chełmskiey z Powiatem Krasnostawskim, w Miastach *Chełmie i Krasnymstawie*, alternatą, zaczynaiąc alternatę od Chełma. — W Woiewództwie Wołyńskim, dla Powiatu Łuckiego Włodzimirsko-Nowogrodzkiego i Horyńskiego, w *Łucku;* Dla Powiatu Krzemienieckiego i Nadsłuckiego, w *Krzemieńcu;* Dla Powiatu Włodzimiersko-Czerniechowskiego, w *Włodzimierzu.* — W Woiewództwie Podolskim, dla Ziemi Kamienieckiey i Powiatu Czerwonogrodzkiego, w *Kamieńcu;* Dla Powiatu Łatyczowskiego i Rowskiego, w *Latyczowie.* — W Woiewództwie Lubelskim, dla Ziemi Lubelskiey i Powiatu Urzędowskiego, w *Lublinie;* Dla Ziemi Łukowskiey, w *Łukowie.* — W Woiewództwie Bełzkim, w *Dubience.* — W Woiewództwie Podlaskim, dla Ziemi Drohickiey, w *Drohiczynie;* Dla Ziemi Mielnickiey, w *Mielniku;* Dla Ziemi Bielskiey, w *Tykocinie.* — W Woiewództwie Bracławskim, dla Powiatu Bracławskiego i Nadbohskiego, w *Bracławiu;* Dla Powiatu Winnickiego, w *Winnicy;* Dla Powiatu Zwinogrodzkiego, w *Zwinogrodzce.* — W Prowincyi Wielkopolskiey, w Woiewództwie Poznańskim; Dla Powiatu Poznańskiego i Międzyrzeckiego, w *Poznaniu;* Dla Powiatu Kościańskiego i Ziemi Wschowskiey, w *Kościanie i Wschowie*, zaczynaiąc od Kościana alternatę, gdzie złącznie Powiatu Kościańskiego i Ziemi Wschowskiey Obywatele sądzić się będą. — W Woiewództwie Kaliskim, dla Powiatu Kaliskiego i Konińskiego, w *Kaliszu;* Dla Powiatu Pyzdrskiego i Srzedskiego, w *Pyzdrach.* — W Woiewództwie Gnieźnińskim, dla Powiatu Gnieźnińskiego i

Kcyńskiego, w *Gnieźnie*. — W Woiewództwie Sieradzkim, dla Powiatów Sieradzkiego i Szadkowskiego, w *Sieradzu*; Dla Powiatów Piotrkowskiego i Radomskiego, w *Piotrkowie*; Dla Ziemi Wieluńskiey i Powiatu Ostrzeszowskiego, w *Wieluniu*. — W Woiewództwie Łęczyckim, dla Powiatów Łęczyckiego, Orłowskiego, Brzezińskiego, i Inowłodzkiego, w *Łęczycy*. — W Woiewództwie Brzeskim-Kujawskim, z Powiatami Brzeskim, Przedeckim, Kowalskim, i Radziejowskim, w Mieście *Brześciu-Kujawskim* i *Radziejowie*. — W Woiewództwie Inowrocławskim w Mieście *Podgórzu*. — W Ziemi Dobrzyńskiey, dla Powiatów Dobrzyńskiego, Lipińskiego, i Rypińskiego, w Mieście *Lipnie*. — W Woiewództwie Płockim, dla Powiatów Płockiego, Bielskiego, Raciązkiego, Sierpskiego, i Płońskiego, w *Raciążu*; Dla Ziemi Zawskrzyńskiey, dla Powiatów Szreńskiego, Niedzborskiego, i Mławskiego, w *Mławie*. — W Xięstwie Mazowieckim; dla Ziemi Czerskiey, Powiatów Czerskiego i Garwolińskiego, alternatą, w *Czersku* i *Garwolinie*; Dla Powiatów Wareckiego i Groieckiego, w *Warce* i *Gróycu*, także alternatą; dla Ziemi Warszawskiey, w *Warszawie*; dla Wizkiey, w *Wiźnie*; dla Ziemi Wyszogrodzkiey, w *Wyszogrodzie*; dla Ziemi Zakroczymskiey, z alternatą, iak dotąd, w *Zakroczymiu* i *Nowym-Mieście*; dla Ziemi Ciechanowskiey z alternatą, iak dotąd, w *Ciechanowie* i *Prasnyszu*; dla Ziemi Łomżyńskiey, w *Łomzie*; dla Ziemi Rożańskiey z alternatą, iak dotąd, w *Rożanie* i *Makowie*; dla Ziemi Liwskiey, w *Liwie*; dla Ziemi Nurskiey, w *Ostrowiu*. — W Woiewództwie Rawskim; Dla Ziemi Rawskiey, w *Białey*, i w *Rawie*, alternatą; Dla Ziemi Sochaczewskiey, w *Sochaczewie*; Dla Ziemi Gostyńskiey, w *Gostyninie* i w *Gąbinie*; z alternatą. — A w Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego, mieysca na Sądy Ziemiańskie, tam oznaczamy, gdzie Seymiki teyże Prowincyi są Prawem przeznaczone.

2do. Domy Sądowe, które w mieyscach na Sądy Ziemiańskie wyż wyznaczonych aktualnie znayduią się, służyć na dal maią, iak dotąd do odprawiania Sądów, Składu Aktów Ziemiańskich, i Kancellaryi: w mieyscach zaś, w którychby Domów takowych nie było, te iak nayrychley wystawione bydź maią, a to z funduszu, który przez osobną uchwałę naszą obmyślemy, tak na wystawienie gdzie trzeba będzie, iako też i na utrzymywanie wszystkich Domów Sądowych; Domy takowe do żadnego partykularnego zamiaru, lub mieszkania, od kogożkolwiek używane bydź nie maią.

3tio. Również obmyślemy fundusz na wystawienie, i utrzymywanie Domów na Areszta, Wieże, i Więzienia.

4to. Dla opatrzenia bespieczeństwa Domów Sądowych, iako też i Więzień, Straż potrzebną dawać maią te Kommendy Woyska Rzeczypospolitey, które w mieyscach Sądowych konsystować będą. A nadto dawać będą Wartę do Izby Sądowey w czasie odprawuiących się Sessyi Sądowych, nigdy iednak Straże i Warty takowe używane nie będą do domów i mieszkań Sędziowskich partykularnych, w czym wszystkim Kommissya Woyskowa wyda Kommendantom potrzebne Instrukcye i Ordynanse.

5to. Bespieczeństwo ogólne, tak dla samego Sądu aktualnie odprawuiącego się, iako też szczególne w mieyscu Sądowym dla Osób Sądowych, dla Officyalistów Sądowych, zgoła dla wszystkich pod bokiem Sądu znayduiących się, waruiemy, podług Praw wszystkim Juryzdykcyom służących.

ARTYKUŁ II.

O liczbie Sędziów Sąd Ziemiański składaiących, tudzież o czasie i sposobie wybierania tychże Sędziów.

1mo. Każdy Sąd Ziemiański, składać się będzie z Sędziów dziesięciu.

2do.

2do. Wszyscy ci Sędziowie obierani będą co cztery lata na Seymikach Deputackich, na każdey takiey Elekcyi dawni Sędziowie na nowo obranemi bydź mogą.

3tio. Co się tycze Kondycyi do wyboru na Urząd Sędziego, Prawo o Seymikach pod Artykułami VI. i VII. zachowane mieć chcemy przy Elekcyi Sędziów Ziemiańskich, z następuiącym ostrzeżeniem: 1mo. Nie mogą bydź obrani na Sędziów do iednego całkowitego Składu Sądowego dwie Osoby iednego imienia, oraz Teść z Zięciem. 2do. Nie mogą bydź obrani na Sędziów ci, którzy są *crimine notati* po Kondemnacie, lub Dekrecie, choćby nieostatecznym. 3tio. Nie może bydź na Sędziego obrany ten, któryby był od Urzędu Sędziowskiego odsądzony przez Wyrok Sądu Nayważszey Instancyi. 4to. Na Posłów i Deputatów na Trybunał nie będzie wolno obierać więcey, iak dwie Osoby z iednego całkowitego Składu Sądowego, to iest: iednego na Posła, i iednego na Deputata. 5to. Sprawowanie dotąd Urzędu wykonawczego *Officium executivum* zwanego, ma bydź liczone przy Elekcyi Sędziów Ziemiańskich za odbycie Funkcyi publiczney.

4to. Również przy Elekcyi Sędziów Ziemianskich zachowane mieć chcemy Przepisy Prawa o Seymikach w Artykule VIII., co do sposobu podawania się na Kandydatów: w Artykule X. co do Rugów tychże Kandydatów; w Artykułach XII. i XIII. co do sposobu, oraz porządku Elekcyi i Wotów sekretnych.

5to. Sędzia obrany nie będzie potrzebował Przywileiu dotąd zwyczaynego, ale na mieyscu Przywileiu, odbierze *Laudum* Seymikowe, które służyć mu będzie za powód Elekcyi iego; Sędziowie obrani wykonaią nieodwłocznie w mieyscu Elekcyi Przysięgę, na Rotę Prawem przepisaną.

6to. Każdy Sędzia może w przeciągu lat czterech urzędowania swego złożyć swóy Urząd Sędziowski, z tym iednak warunkiem, aby sześcią Niedzielami przed następuiącemi Seymikami zapisał w Aktach Ziemiańskich złożenie Urzędu swego Sędziowskiego, dopóki iednak nowy na mieysce iego Sędzia wybrany nie będzie, obowiązki Urzędu swego Sędziowskiego pełnić winien.

7mo Gdyby w przeciągu czteroletniego Urzędowania Sędziowskiego umarł który Sędzia, został Senatorem, Ministrem, Kommissarzem Rządowym, lub postąpił na wyższy iaki Urząd czynny, albo wszedł w aktualną Służbę Woyskową, wtedy na mieysce iego inny obrany bydź ma na pierwszych następuiących Seymikach.

ARTYKUŁ III.

O Władzy Sądu Ziemiańskiego.

1mo. Sądy te Ziemiańskie, będą Sądami Pierwszey Instancyi zawsze gotowemi; od tych Sądów iść będzie podług przepisów Prawa, Appellacya do Trybunałów Głównych, *respectivè* każdey Prowincyi.

2do. Sądy te Ziemiańskie Pierwszey Instancyi, będą Sądami na te wszystkie Sprawy, które dotąd do Sądów Ziemiańskich, i Grodzkich należały.

ARTYKUŁ IV.

O Obowiązkach Sądu i Sędziów Ziemiańskich.

1mo. Sądów Ziemiańskich trzy będą Kadencye. 1wsza: Od Dnia 1go Kwietnia, do Dnia ostatniego Czerwca *inclusivè*. 2ga: Od Dnia 1go Października, do Dnia ostatniego Grudnia *inclusivè*.

 3cia

3cia: Od Dnia 1go Stycznia, do Dnia ostatniego Marca *inclusivè*; każdą z tych Kadencyi zaczynaiąc się od Dnia sobie oznaczonego, choćby nawet w Dzień Swiąteczny, trwać będzie bez przerwy do Dnia ostatniego tymże Prawem naznaczonego. Gdyby iednak Sprawy na iedną Kadencyą przypadaiące wszystkie odsądzone zostały, wtedy wolno będzie Sędziom teyże Kadencyi roziechać się nieinaczey iednak, iak pod warunkiem niżey opisanym.

2do. Na odpoczynek Sądowy naznaczamy w każdym Roku Miesięcy trzy, to iest: Lipiec, Sierpień, i Wrzesień.

3tio. Sędziowie obrani ziechawszy na rozpoczęcie Sądów dnia 1. Kwietnia podzielą się na dwa Kompleta, tak, ażeby pięciu Sędziów do iedney Kadencyi przywiązanych było; rozkład takowy Osób na Kadencye zrobią Sędziowie między sobą iednomyślnością, albo większością Wotów sekretnych, i w Protokule Sądowym zapiszą.

4to. Sędzia z drugiego Kompletu, nie będzie mogł w czasie nie swoiey Kadencyi, ani zasiadać, ani decydować w Sądzie, ani w Izbie Sądowey w czasie namowy znaydować się. Sędzia w czasie Kadencyi, nawet do którey iest wyznaczonym, należeć nie może do Decyzyi tey Sprawy, w którey przytomnym nie był na obustronnym wywodzie.

5to. Komplet do sądzenia naymnieyszy będzie z Osób trzech.

6to. Prezydować będzie ten z Sędziów aktualny Komplet składaiących, który iest pierwszym z porządku Elekcyi w *Laudum* zapisany.

7mo. Sędzia aktualny Komplet składaiący, nie może bydź z mieysca ruszany, czyli od sądzenia Sprawy iakiey wyłączany, tylko w przypadkach: 1mo. W swoiey własney Sprawie będąc Stroną czyniącą, bądź Powodową, bądź Odwodową. 2do. Będąc od drugiey Strony pociągnioną, a Wyrokiem Sądu do tey Sprawy połączoną. 3tio. W Sprawach Rodziców, Braci rodzonych, i Dzieci.

8vo. Gdy z porządku wołanych Wpisów przypadać będzie Sprawa, przez którą Sędziowie aktualny Komplet składaiący, byliby w Sprawę zaięci, tak, że Komplet aktualny Sądowy nie byłby dostateczny, wtedy Sąd przy Aktoracie takowym zapisawszy świadectwo, iż w tey Sprawie Kompletu Sądowego nie było, a dalsze następuiące Wpisy wołać i sądzić ma. Za złożeniem zaś Kompletu, Aktorat z powyższym świadectwem zostawiony, wołać i sądzić powinien przed innemi wszystkiemi Sprawami. Jeżeliby zaś Sędziowie cały Sąd Ziemiański składaiący, byli zaięci do Sprawy iakiey, tak, iżby ciż Sędziowie w któreykolwiek Kadencyi, Kompletu Prawem przepisanego, składać nie mogli, i dla tey przyczyny Sprawa takowa nie mogłaby bydź sądzoną, na ów czas Sprawa takowa odesłana bydź powinna do Trybunału *respectivè* swoiey Prowincyi, *pro determinatione fori*.

9no. Kondemnata otrzymana na Sędziu w czasie Sędziowskiey Funkcyi iego, byleby nie była w Kryminalney Sprawie, tamować nie będzie Sędziemu sprawowania Urzędu iego Sędziowskiego.

10mo. Każda Decyzya Sądu iednomyślnością, albo większością zdań stanowiona będzie; w przypadku równości zdań, Sędziowie aktualny Komplet składaiący, ciągnąć będą losy, a który z nich wezmie los do Decyzyi, ten rowność zdań rozwiąże.

11mo. Sąd Ziemiański mieć będzie osobny Protokuł rozpisowy, w którym Sędziowie zdania swoie przeciwne większości, zapisywać powinni z podpisem ręki własney, a to na teyże samey Sessyi, i nie wychodząc z Izby Sądowey. Rozpis iednak takowy nic ma nic ubliżać Wyrokowi Sądu większością zdań zapadłemu.

12mo. Zaden Sędzia w czasie Ustępu, czyli namowy, wychodzić z Izby Sądowey nie ma, dopóki Dekret promulgowany nie będzie; nikt w czasie teyże namowy znaydować się w Izbie Sądowey nie będzie mogł, tylko same Osoby Sądowe aktualny Komplet składaiące; tudzież Pisarz Sądowy, lub mieysce iego zastępuiący.

13tio.

13*tio.* Sessye Sądowe będą tylko raz na dzień, od godziny osmey ranney, do godziny pierwszey z południa. Dnie wolne od Sessyi będą Niedziele i Święta, także dnie w czasie odbywaiących się Seymików, i trzy dni po Seymikach, a to w mieyscu, gdzie się Seymiki odbywaią. Waruiemy iednak, iż tak oznaczone dnie i godziny wolne od Sessyi Sądowych przerywać nie maią raz rozpoczętey namowy.

14*to.* W inne zaś dnie, każdy Sędzia obowiązany będzie przychodzić punktualnie na Sessye Sądowe o godzinie Prawem wyższym oznaczoney, i na teyże Sessyi aż do skończenia iey znaydować się. I dla tego mieć chcemy, ażeby przytomność każdego Sędziego, tak co do dnia Sessyi, iako też i iey godziny wiernie zapisywana była. Na zrywaiących komplet rygor Prawa rozciągamy, nieprzytomność zaś Sędziego zrywaiącego komplet, z przyczyny choroby, ma bydź przez tegoż Sędziego zaprzysiężona.

15*to.* Gdyby wczasie Kadencyi Sądów, kiedy Sędziowie po odsadzeniu Spraw wszystkich na tęż Kadencyą przypadaiących roziadą się, zdarzyła się Sprawa iaka, bądź Cywilna, bądź Kryminalna, wtedy Pisarza Aktowego obowiązkiem będzie uwiadomić Sędziów do te że Kadencyi należących, o potrzebie ziechania się ich, którzy to Sędziowie za odebraniem uwiadomienia takowego, obowiązani będą ziechać się natychmiast do mieysca Sądom ich przeznaczonego, i Sprawę przypadaiącą bez odwłoki Sądzić. Gdyby zaś w czasie Miesięcy do odpoczynku sądowego, podług Punktu drugiego tegoż Artykułu, zdarzyła się Sprawa iaka Kryminalna, wtedy Pisarza Aktowego obowiązkiem będzie uwiadomić Sędziów następuiący Komplet składaiących, którzy odebrawszy takie uwiadomienie, zaraz ziechać, i Sprawę takową bez odwłoki sądzić powinni.

16*to.* Każdy Sąd Ziemiański kończący Kadencyą swoię, przesyłać będzie Rapport do Króla przez Ministra Pieczęci w Straży o Regestrach i Sprawach odsądzonych, oraz do sądzenia zostaiących, nie wymieniaiąc iednak Osób w Sprawy wchodzących, tudzież Rapporta o przytomności Sędziów i zachowaniu Kompletu, takowe Rapporta Sąd każe wciągać do Ksiąg Sądowych.

17*mo.* Ciż Sędziowie Ziemiańscy, *respective* Prowincyi, będą sprawować Urząd wykonawczy, dotąd *Officium executivum* zwany, będą exekwować Dekreta Trybunalskie, i innych wszystkich Juryzdykcyi, będą mocni exekwować Dekreta Sądów Ziemiańskich, choćby innego Województwa, Ziemi, lub Powiatu, Tradycye na mocy Dekretów wszelkich Juryzdykcyi czynić może Sędzia któregokolwiek Województwa, Ziemi, lub Powiatu, *respective* Prowincyi.

18*vo.* Sędziowie Dekreta exekwuiący, nie maią nic więcey od Stron wymagać nad to, co w urządzeniu około tego dla nich wyznaczone będzie.

19*no* Chociażby który z Sędziów na drugie cztery lata nie był znowu obrany, iednakże wykonywać mocen będzie te Dekreta, na wykonanie których w czasie funkcyi swoiey Sędziowskiey, z któregokolwiek Sądu był wyznaczonym.

20*mo* Każdy Sąd Ziemiański mieć będzie Pieczęć z Herbem swego Województwa, Ziemi lub Powiatu, z napisem: Pieczęć Województwa, Ziemi lub Powiatu N.

ARTYKUŁ V.

O Wyborze Pisarza Sądu Ziemiańskiego i iego obowiązkach.

1*mo.* Każdy Sąd Ziemiański mieć będzie Pisarza swego, ten Pisarz obierany będzie na lat Siedm, przez cały przytomny skład Sądowy iednomyślnością, albo większością wotów sekretnych; Kondycye do wyboru na Pisarza Sądów Ziemiańskich, maią bydź zachowane też same, które są przepisane w Prawie o Seymikach, pod Artykułem VI. i VII. do wszystkich Urzędów Elekcyinych.

2*do.* Obowiązki Pisarza są następuiące: 1. Zasiadać w Sądzie, lecz *sine voce decisiva*, Zapisywać przytomność Sędziów, tak co do dnia, iak też i godziny Sessyi Sądowych. 3. Protokuły Sądowe i Regestra utrzy-

utrzymywać, Dekreta w Polskim ięzyku pisać, i napisane z rozkazu Sądu czytać, i te żądaiącey stronie wydawać. 4. Wpisy przyimować, te zaraz, skoro przez Stronę za okazaniem Relacyi Pozwów podane będą, do Regestrów wpisywać. 5. Tranzakcye Wieczyste przed Sądem przyznawane do Xiąg wciągać.

3*tio*. Pisarz zawsze przytomnym na Sądach bydź powinien, wyiąwszy, gdyby z przyczyny nieuchronney potrzeby za pozwoleniem Sądu, był oddalony, lub w przypadku choroby, a wtedy Sąd wyznaczy tymczasowego Zastępcę iego, który na rotę Pisarza ma przysiądz.

4*to*. Pisarz ten, nie będzie mógł odmówić Stronie żądaiącey Extraktu, bądź Dekretu, bądź iakowey sentencyi w Sprawie zapadłey, i nie może należeć do exekucyi żadnych Dekretów.

5*to*. Pisarz ten będzie pod Zwierzchnim rządem Sądu, którego iest Pisarzem; tenże Sąd może go odsądzić od funkcyi, za niedopełnienie obowiązków iego prawem przepisanych, wszakże z wolną Appellacyą do Trybunału; w przypadku iednak Sądu takiego na Pisarza, komplet aktualny Sądowy obwieścić winien wszystkich Sędziów, do całkowitego Składu Sądu Ziemiańskiego należących, a za ziechaniem się Sędziów w komplecie nayinniey pięciu Osób przystąpi do sądzenia Sprawy takowey.

6*to* Gdyby Pisarz umarł, był odsadzony, zrzekł się przed Sądem funkcyi swoiey, albo na wyższy Urząd postąpił, wtedy komplet aktualny Sądowy ostrzeże wszystkich Sędziów do całkowitego składu Sądu Ziemiańskiego należących, i po takowym ostrzeżeniu za ziechaniem się Sędziów w komplecie nayinniey pięciu Osob, obierze innego na mieysce iego do czasu nowey Elekcyi, co lat siedm z mocy Prawa tego przypadaiącey.

ARTYKUŁ VI.

O wyborze Pisarza Aktowego i iego obowiązkach.

1*mo*. Każdy Sąd Ziemiański mieć będzie Pisarza Aktowego, Pisarz ten obrany będzie na Seymikach Deputackich. Kadencye Elekcyi iego są też same, które są przepisane w Prawie o Seymikach, pod Artykułami VI. i VII. do wszystkich Urzędów Elekcyinych.

2*do*. Pisarz ten będzie pod zwierzchnim dozorem Sądu: mieć ma potrzebnych dla pomocy sobie przysięgłych Regentów i Kancellarzystów, za których będzie Sądowi w odpowiedzi.

3*tio*. Urząd Pisarza tego będzie dożywotni, i na iego mieysce inny obrany bydź nie może, tylko po śmierci, postąpieniu, odstąpieniu, lub odsądzeniu za przewinienie; nie może iednak Pisarz ten postąpić, ani odstąpić, dopóki nie uczyni sprawy z Urzędowania swego, nie zda w całości Archiwum, i od Sądu Ziemiańskiego zakwitowanym nie będzie.

4*to* Pisarz ten nie będzie mógł odstąpić od swego Urzędu, tylko sześcią Niedzielami przed następuiącemi Seymikami, a to przez oświadczenie Sądowi Ziemiańskiemu na piśmie podane, które to oświadczenie w Protokuł Sądowy wciągnione bydź powinno.

5*to*. W przypadku śmierci Pisarza Aktowego, lub odsądzenia iego przed przypadnieniem Seymików, Sąd Ziemiański ma obrać tymczasowego Pisarza z Regentów iego, który obowiązki do Urzędu iego przywiązane sprawować będzie powinien, dopóki nowy Pisarz na następuiących Seymikach obrany nie będzie.

6*to*. Pisarza Aktowego szczegolnym obowiązkiem będzie: 1. Mieć w pilnym dozorze Archiwa i Kancellarye. 2. Aktykacye, Przyznania i Suscepty w Polskim ięzyku przyimować, tudzież i Tranzakcye wszelkie, w czasie nieprzytomności Sądu. 3. Extrakty wydawać. 4. Xięgi w nayleṗszym porządku utrzymywać. 5. Mieć zwierzchni dozor nad Regentami i Kancellarzystami, zgoła co tylko do bespieczeństwa i porządnego utrzymywania Archiwum Ziemiańskiego należy, i co szczególnieyszym Prawem przepisano mu będzie, to wszystko dopełniać obowiązkiem będzie Pisarza Aktowego.

7mo. Pisarz Aktowy na Seymikach obrany, obeymie zaraz pod rząd swóy Archiwa, tak Ziemskie, iako też Archiwa do Kancellaryi Grodzkiey dotąd należące. Każdy zdaiący Archivum Pisarzowi temu powinien mu podać dokładny Regestr spisanych Xiąg, Pisarz przyimuiący Archiwum, zweryfikuie Regestr takowy, zweryfikowany podpisze własną ręką, sposobem Rewersu i do Oblaty poda; gdy tym sposobem obeymie Archiwum, poda Sądowi całkowity Regestr Xiąg przyiętych, a Sąd wyznaczy z grona swoiego Osoby w liczbie, iaka za potrzebną uzna do zweryfikowania takowego regestru, po zweryfikowaniu zaś dokładnym, Regestr cały podpisze, i do Oblaty podać każe. Sądu zaś obowiązkiem szczególnym odtąd będzie, przy końcu każdey Kadencyi rewidować Protokuły zapisywanych Tranzakcyi przez czas Kadencyi, i takowe Protokuły zasummowawszy, podpisywać.

ARTYKUŁ VII.

O wyborze i obowiązkach Jnstygatora Sądów Ziemiańskich.

1mo. Każdy Sąd Ziemiański mieć będzie Instygatora, którego sam iednomyślnością, albo większością zdań obierze.

2do. Obowiązkiem Instygatora będzie czynić w Imieniu i z rozkazu Sądu, w Sprawach bespieczeństwa Sądu, i w Sprawach Krymi- nalnych, choćby Delatora nie było, i to wszystko dopełniać, co mu tenże Sąd w obowiązkach iego przepisze.

ARTYKUŁ VIII.

O Ustanowieniu Woźnych.

1mo. Sąd każdy Ziemiański będzie miał dwóch Woźnych, których sam iednomyślnością, albo większością wotów obierze. Gdyby który Obywatel żądał u Sądu ustanowienia Woźnego iakiego, Sąd mocen będzie to uczynić, a po uczynionym dokładnym examinie osoby na Urząd Woźnego przez Obywatela zaleconey, i wysłuchaniu Prawem przepisaney iemu Przysięgi, wyda mu Autentyczny Instrument.

2do Woźni mogą bydź iakieykolwiek Kondycyi, byle byli Ludźmi dobrey Wiary, nie podpadali żadnemu zarzutowi karę kryminalną za sobą ciągnącemu, i umieli czytać i pisać. Woźni zaś dotąd iuż kreowani, przy pełnieniu obowiązków swoich zachowuią się.

3tio. Powinnością Woźnego będzie dopełniać te wszystkie obowiązki, które Prawa szczególne Urzędowi iego przepisuią.

ARTYKUŁ IX.

Rota Przysięgi Sędziego.

„ Ja N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy „ Swiętey Jedynemu, iż obrany na Urząd Sędziego, spory między Stro- „ nami do Sądu przychodzące, według Prawa pisanego, i według do- „ wodów w Sądzie złożonych, a nie według wiadomości swoiey, nic „ nie przydaiąc, ani uymuiąc, sprawiedliwie sądzić będę, żadney Stro- „ nie w sporach Sądowych będącey, rady dawać nie będę, darów ża- „ dnych i obietnic, ani przez siebie, ani przez inne osoby od Stron „ sądzących się, pod żadnym pozorem, ani przed Sprawą, ani w cza- „ sie Sprawy, ani po Sprawie nie przyimę, sekretu Izby nie wydam, „ w wykonywaniu Dekretów i innych Sądowych Wyroków, podług Prawa „ i przepisu tychże Dekretów i Wyroków zachowam się, zapłatą od tako- „ wych obowiązków taką tylko kontentować się będę, iaka przez Prawo „ iest ustanowiona, większey ani wymagaiąc, ani dobrowolnie ofiarowaney „ przyimuiąc, i w całym ciągu Urzędowania moiego, pilnuiąc we „ wszystkim Prawa, Boga maiąc przed oczyma, podług sumnienia „ mego, niczym nie uwodząc się, zdanie moie w każdey sprawie da- „ wać będę; tak mi Panie Boże dopomoż i niewinna Syna iego Męka.

Rota Przysięgi Pisarza Sądowego.

„ Ja N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy
„ Swiętey iedynemu, iako obowiązków Urzędu mego ninieyszym Pra-
„ wem opisanych, ściśle dopełniać będę, i wszystkie Stron spory,
„ wniesienia i dowody pilnie zważać i w nich podług Prawa pisane-
„ go i dowodow w Sądzie złożonych doradzać, wszystkie Rezolucye
„ Sądowe, tak, iak z iednomyślności lub większości zdań wypadną, w
„ Protokuł weiągać, podług nich Dekreta układać, Wpisy podług Pra-
„ wa przyimować będę, sekretu Izby nie wydam, żadney Stronie pra-
„ wuiącey się rady dawać nie będę, zgoła w całym Urzędowaniu mo-
„ im samego Boga przed oczyma maiąc, Prawa i przepisy iego za pra-
„ widło mieć będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna Syna Je-
„ go Męka.

Rota Przysięgi Pisarza Aktowego.

„ Ja N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy
„ Swiętey Jedynemu, iako powinności Urzędu mego ninieyszym Pra-
„ wem przepisanych, wiernie i pilnie dopełniać będę, wszystkie zlecenia
„ od Sądu mnie dane, uskutecznię, i onym posłusznym będę, nad wy-
„ znaczoną Prawem opłatę, większey wyciągać, ani dobrowolnie na-
„ wet ofiarowaney przyimować nie będę, i w całym Urzędowaniu, Pra-
„ wo i przepisy iego za prawidło mieć będę, co wszystko obowiązu-
„ ię się dopełnić, pod odpowiedzią z osoby i maiątku mego, tak mi
„ Panie Boże dopomoż i niewinna Syna Jego Męka.

Rota Przysięgi Jnstygatora Sądu.

„ Ja N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy
„ Swiętey Jedynemu, iako Sądowi we wszystkich nakazach do mnie
„ ściągaiących się, posłuszny będę, też nakazy i rezolucye Sądowe do-
„ pełnię i uskutecznię, oraz wszelkie obowiązki ninieyszym Prawem
„ dla mnie przepisane, wykonywać iak nayściśley będę, tak mi Pa-
„ nie Boże dopomoż i niewinna Syna Jego Męka.

Rota Przysięgi Woźnych.

„ Ja N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy
„ Swiętey Jedynemu, iako Sądowi we wszystkich iego rozkazach do mnie
„ ściągaiących się posłuszny będę, też rozkazy i rezolucye Sądowe, mnie
„ do położenia, lub oznaymienia Stronom zlecone, tymże Stronom odda-
„ wać, i do naybliższey ich wiadomości, iaka tylko z mey strony dopełniona
„ bydź może, donosić, oraz zeznania położonych i oznaymionych, nay-
„ wierniey, bez żadney przewłoki czynić, opłaty większey nad wy-
„ znaczoną Prawem od Stron wymagać nie będę, zgoła wszystkie po-
„ winności ninieyszym Prawem przepisane, nayściśley dopełniać, pod
„ odpowiedzią Sądowi z osoby i maiątku mego obowięzuię się, tak
„ mi Panie Boże dopomoż i niewinna Syna Jego Męka.

Stanisław Nałęcz Małachowski Ref: W. K. Seymowy i Konfederacyi Prowincyi Koronnych Marszałek. Kazimierz Xiąże Sapieha Generał Artt: Litt: Marszałek Konfederacyi W. Xa. Lit.

Woyciech Leszczyc Skarszewski Biskup Chełmski i Lubelski, wyznaczony z Senatu z Prowincyi Małopolskiey do Deputacyi Konstytuc. Kazimierz Konst: Plater Kaszt: Głu Trockiego Deputowany z Senatu W. X. Litt. Jan Ossoliński Starosta i Poseł Drohicki Deputowany z Prowincyi Małopolskiey. Tomasz Wawrzecki Poseł Brasławski Deputowany do Konstytucyi. Jan Nepomucen Zboiński P. Z. Dobr: Deputt: z Prowincyi Wielk: Post cujus Constitutionis in Acta præsentia Ingrossationem, Originale ejusdem offerenti eidem prævia Officii sui quietatione est extraditum.

HERMAN mpr.

Legit Kaniewski.

600